

List Židům

Ježíš Kristus je rovný Otcí

¹ Bůh mluvil odedávna k otcům mnoha různými způsoby prostřednictvím proroků a odhaloval jim postupně své plány. ² V tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu.

Boží Syn je podivuhodná bytost. Bůh mu vše dal a skrze něho stvořil svět a vše, co je v něm. ³ On vyzařuje Boží lásku. Každý jeho čin a každé jeho slovo dosvědčuje, že je Bůh. Řídí vesmír podmanivou silou svého rozkazu. Zemřel, aby očistil naše svědomí od všech hříchů, vstal z mrtvých a pak se posadil na čestné místo u Boha.

Boží Syn je vyšší než andělé

⁴ Boží Syn převyšuje i Boží posly – anděly. Jeho jméno to dokazuje. ⁵ Vždyť Bůh nikdy neřekl andělu:

„Ty jsi můj Syn,
kterého jsem dnes zplodil.“

Ani:

„Budu mu otcem a on mi bude synem.“

⁶ Ale když uvádí svého prvorozeného Syna na zem, říká:

„Ať se mu klanějí všichni Boží andělé.“

⁷ Bůh mluví o svých andělech jako o vanutí větru a plamenech ohně, ⁸ ale o svém Synu říká:

„Ty budeš, Bože, vládnout navzdory všem změnám
a tvoje vláda bude spravedlivá.

⁹ Miluješ spravedlnost a nenávidíš svévoli.

Proto ti Bůh učinil radost a vyvýšil tě nad tvé druhy.“

¹⁰ „Ty jsi, Pane, na počátku učinil zemi
a nebesa jsou dílo tvých rukou.

¹¹ Nebesa se rozplynou, ale ty zůstaneš.

¹² Obnosí se jako plášť a jednou je odložíš a vyměníš.

Ty však nezestárneš a nezahyneš.“

¹³ Bůh nikdy nevyzval žádného anděla,
aby se posadil na čestné místo nedaleko něho,
dokud mu nepodrobí všechny nepřátele.

¹⁴ Andělé jsou jen duchovní poslové, kteří jsou vysíláni, aby pečovali o ty, kterým se má dostat spásy jako dědictví.

2

Boží Syn vede k záchraně

¹ Proto se musíme pečlivě držet nebeských pravd, které jsme slyšeli. Jinak pro nás pozbudou smyslu. ² Poselství vyřizované anděly se vždy prokázalo jako pravdivé a lidé, kteří si od nich nedali říci, nikdy neunikli trestu.

³ Co nás proto opravňuje k tomu, abychom se domnívali, že nám beztrestně projde, když si nebudeme všimnout příležitosti k záchraně, kterou nám nabízel sám Pán a nyní ještě nabízí prostřednictvím svých svědků?

⁴ Bůh sám potvrzoval pravdivost těchto nebeských poselství znameními, divy, různými projevy své moci a tím, že věřícím rozdělával prostřednictvím svatého Ducha v rozličné míře zvláštní schopnosti k vzájemné službě.

Kristus přišel jako lidská bytost

⁵ Budoucí svět, o kterém mluvíme, nebude podroben andělům, ⁶ ale Ježíši a lidem, kteří v něho uvěřili. V Písmu se o Ježíši říká:

„Kdo je člověk, že na něho pamatuješ
a že se o něj tak staráš?

⁷ Jen na krátko jsi ho postavil níž než anděly,
ale pak jsi ho obdařil slávou a ctí

⁸ a všechno jsi mu podrobil.

Nic nebylo vyňato z jeho pravomoci.“

Zatím ještě nevidíme, že by mu bylo všechno podrobeno. ⁹ Zato je zřejmé, že Ježíše, který byl na chvíli menší než anděl, Bůh opatřil slávou a ctí, protože za každého z nás vytrpěl smrt. ¹⁰ A bylo správné, že Ježíš – skrze něhož a pro něhož bylo všechno stvořeno – přivedl mnohé do slávy. Tato záchrana se uskutečnila skrze jeho utrpení.

¹¹ Všimněte si, že ten, který vede, i ti, kteří jsou vedeni, mají stejný původ. Ježíš se nestydí nazývat je svými bratry, protože říká:

¹² „Budu svým bratrům ohlašovat tvé jméno.

Budu tě oslavovat spolu s jinými.“

¹³ A jindy říká:

„Spolehnu se na Boha.“

A dále:

„Hle, já a děti, které mi dal Bůh.“

¹⁴ Protože sourozence spojuje tělo a krev, stal se i Ježíš člověkem, ¹⁵ aby svou smrtí zlomil moc ďábla, který ovládá smrt, a osvobodil ty, kteří procházejí životem zotročení neustálým strachem ze smrti. ¹⁶ Je přece jasné, že pomoc, kterou Ježíš přinesl, neplatí andělům, ale Abrahamovým potomkům. ¹⁷ Proto se nám musel ve všem připodobnit, aby se stal před Bohem naším milosrdným a důvěryhodným prostředníkem a smírce. ¹⁸ Protože podstoupil pokušení, může pomáhat těm, kteří procházejí zkouškami.

3

Ježíš je srovnáván s Mojžíšem

¹ Proto se, bratři Bohem povolání a Bohu oddaní, snažte poznávat Ježíše, který byl Božím vyslancem na zemi a nyní je naším zástupcem u Boha. ² Nezpronevěřil se Bohu, který jej ustanovil. Byl věrný jako Mojžíš, který se staral o Boží lid. ³⁻⁴ Ale Ježíš převyšuje Mojžíše, jako tvůrce převyšuje své dílo. Vždyť on jako Bůh stvořil vše.

⁵ Mojžíš byl pouze svědek toho, co pověděl Bůh. Byl věrný služebník Božího lidu. ⁶ Kristus však jako Boží Syn je naším Pánem a zůstane jím, jestliže si až do konce zachováme pevnou jistotu a radostnou naději.

Nyní je čas naslouchat Bohu

⁷ Proto nás Duch svatý napomíná: „Když dnes zaslechnete jeho hlas,

⁸ nezatvrzujte se ve vzdoru proti němu jako Izraelci při zkoušce na poušti,
⁹ kde si vaši otcové žádali důkazy a tak mne pokoušeli.

¹⁰ To pokolení se mi zošklivilo a řekl jsem:
,Nerozumí sami sobě,
ani nechápu mé cesty.

¹¹ Proto jsem v hněvu přísahal,
že nedosáhnou odpočinku,
který jsem jim připravil.‘ “

¹² Dejte si tedy pozor, bratři, aby se ve vás neuhníždilo zlo a nevěra, které by vás odváděly od živého Boha. ¹³ Zkoumejte se každý den, dokud je k tomu příhodná chvíle, aby se někdo z vás nezatvrdil zaslepující a mámvivou svůdností hříchu. ¹⁴ Máme podíl na všem, co náleží Kristu, když setrváme do konce v počáteční důvěře. Ale vraťme se ke slovům:

¹⁵ „Když dnes zaslechnete Boží hlas,
nezatvrzujte se vzpurně proti němu.“

¹⁶ Kdo se to vlastně vzbouřil, když zaslechl Boží hlas? Ti, které Mojžíš vyvedl z Egypta.

¹⁷ A koho měl Bůh v ošklivosti po čtyřicet let? Ty neposlušné, kteří pak zahynuli na poušti.

¹⁸⁻¹⁹ Přísahal jim, že nedosáhnou odpočinku, který jim připravil. Nemohli ho dosáhnout pro nevěru.

4

Kristus vede k odpočinku

¹ Slib, že je možné dosáhnout u Boha odpočinku, dosud trvá. Ale je nebezpečí z

prodlení. ² Izraelcům bylo stejně jako nám zvěstováno radostné poselství, ale nebylo jim to nic platné, protože mu nevěřili. ³ Tedy jen když důvěřujeme Bohu, dosahujeme skutečného odpočínutí. Jinak i pro nás platí:

„Přísahal jsem v hněvu:

Nedosáhnou mého odpočinku.“

To se netýká Božího odpočínutí od stvoření. ⁴ O sedmém dni je přece v Písmu řečeno: „Sedmého dne Bůh odpočíval od svého díla,“ a to je hotové od založení světa. ⁵⁻⁸ Nevztahuje se to ani na Jozua a na usídlení Izraelců v zaslíbené zemi. To by Bůh v pozdější době nemluvil o jiném odpočinku. Tím, že znovu řekl: „Nedosáhnou mého odpočinku,“ ukázal, že dále zůstává možnost dosažení odpočinku. Proto později skrze Davida nabízí novou příležitost: „Jestliže uslyšíte dnes jeho hlas, nezatvrzujte se proti němu.“

⁹ Boží lid má tedy připraven svátek odpočínutí. ¹⁰ Ten, kdo ho dosahuje, odpočine si od svého díla podobně, jako Bůh odpočíval od svého. ¹¹ Usilujeme o to, abychom měli podíl na tomto odpočinku, aby někdo po příkladu Izraele nepropadl neposlušnosti.

¹² Boží slovo je živé, průbojné a ostré jako nabroušený dvojsečný meč. Proniká naši osobnost a ducha, naše pohnutky a okolnosti, ve kterých žijeme, rozebírá naše pocity a myšlení.

¹³ Žádná bytost před ním není zabezpečena. Bůh, před kterým se budeme ze všeho zodpovídat, vidí vše takové, jaké to ve skutečnosti

je: propadlé Božímu soudu a odkázané na jeho milost.

Ježíš Kristus je dokonalý zástupce

¹⁴ Máme však u Boha mocného prostředníka, jeho Syna Ježíše. Pevně se ho držíme. ¹⁵ Je schopen s námi spoluprožívat naše slabosti, protože procházel stejným pokušením jako my, ale nedal se jím nikdy svést k hříchu. ¹⁶ Proto směle přistupme k Bohu, který nás miluje, abychom dosáhli smilování a našli pomoc v čas tísně.

5

Ježíš se stal naším Nejvyšším Knězem

¹ Velekněz je člověk, který jménem ostatních předstupuje před Boha a přináší mu dary a oběti s prosbou o smíření. ²⁻³ Protože i on podléhá slabostem, musí přinášet oběti nejen za lid, ale i za sebe a je schopen chápat nevědomé a pobloudilé. ⁴ Toto postavení si nikdo nemůže svévolně přivlastnit, ale musí k němu být Bohem povolán. ⁵ Ani Kristus se k němu sám nepovznesl. Ustanovil ho Bůh, když mu řekl:

„Ty jsi můj syn,
já jsem tě dnes zplodil.“

⁶ A jindy prohlásil:

„Jsi na věky knězem podle řádu
Malkisedekova.“

⁷ Když byl Kristus na zemi, přednášel hlasitě, úpěnlivě a s pláčem prosby Bohu, který ho jediný mohl zachránit před smrtí. Bůh ho v jeho úzkosti vyslyšel.

8-9 Ačkoliv byl Boží Syn, měl se ve škole utrpení naučit, co znamená bezvýhradná poslušnost. Když v té zkoušce obstál, stal se všem, kdo se mu podrobují, zdrojem trvalé ochrany. ¹⁰ A Bůh ho nazval veleknězem podle řádu Malkisedekova.

¹¹ Rád bych vám o těchto věcech řekl mnohem víc, bylo by to pro vás nesnadno pochopitelné, protože je vaše vnímavost otupena. ¹² Už jste měli být dávno učiteli druhých, ale zůstali jste žáky. Opět potřebujete, aby vás někdo učil abecedě Boží řeči. ¹³ Potřebujete mléko, ne hutný pokrm. Kdo se živí jenom mlékem Božího slova, dokazuje, že neproniká do hloubek Božího myšlení. ¹⁴ Ti, kdo na základě zkušenosti dovedou smysly rozeznat dobré od zlého, jsou dospělí a pronikají k jádru věci.

6

Růst v poznání Krista je nutný

¹ Přestaňme stále jenom ohledávat základy Kristova učení a usilujme postoupit dále. Nevracejme se pořád jenom k lítosti nad nesprávným jednáním, k víře v Boha, ² k učení o křtu, ke vkládání rukou, k učení o vzkříšení mrtvých a o věčném odsouzení. ³ Když Bůh dovolí, postupme k dalším věcem.

⁴⁻⁵ Ten, kdo byl jednou osvícen, okusil Božího daru, získal podíl na Duchu svatém, poznal, jak vážná je Boží věc, zakusil moc přicházejícího světa, ⁶ a potom od Boha odpadl, nemůže se vrátit zpátky, protože veřejně potupil a znovu ukřižoval Božího Syna.

⁷ Země, která je často skrápěna deštěm a vydává těm, kdo ji obdělávají, hojnou úrodu, přijímá od Boha požehnání. ⁸ Plodí-li však bodláky a trní, není vhodná k obdělávání, bude vypálena a ponechána svému osudu.

⁹ I když říkám takové věci, milovaní, nemyslím, že by se týkaly vás. Jsem přesvědčen, že přinášíte dobré plody a spočíváte v Boží ochraně. ¹⁰ Bůh je spravedlivý, nezapomíná na vaši práci a věrnost jeho věci, na vaši minulou i přítomnou službu, kterou prokazujete těm, kteří jsou mu cele oddáni. ¹¹ Napomínám každého z vás k horlivosti. Nebudte leniví a zachovejte si až do konce plnou naději. ¹² Nebudte tupí. Řiďte se příkladem těch, kteří vírou a trpělivostí dosáhli splnění Božích slibů.

Boží jisté sliby nám dávají naději

¹³⁻¹⁴ Bůh dal Abrahamovi slib a chtěl ho potvrdit přísahou. A protože nemohl přísahat při nikom větším, přísahal při sobě, že bude Abrahama provázet svou přízní a že rozmnoží jeho rod. ¹⁵ A Abraham svou trpělivostí skutečně dosáhl splnění tohoto slibu.

¹⁶ Když se lidé přísahou dovolávají někoho mocnějšího, ukončují tím svůj spor. ¹⁷ Bůh dědicům zaslíbení svou přísahou nepochybně prokázal nezměnitelnost své vůle. ¹⁸ Protože je vyloučeno, aby Bůh lhal, můžeme se tedy neochvějně opírat jak o jeho slib, tak o jeho přísahu. Když jsme se k němu uchýlili, smíme čerpat mocné potěšení z nabízené naděje, které jsme se chopili. ¹⁹ Je to bezpečná a pevná kotva

celé naší bytosti, která nás spojuje s Bohem, ²⁰ k němuž nás předešel Ježíš, který se stal navždycky knězem podle řádu Malkisedekova. Malkisedek je předobrazem Božího Syna, který je knězem navždycky.

7

Malkisedek - starozákonní obraz Kristovy služby

¹⁻² Když se totiž Abraham vracel z vítězného válečného tažení, při kterém vysvobodil svého synovce Lota, vyšel mu vstříc král pokoje a spravedlnosti, kněz Nejvyššího - Malkisedek ze Sálemu.

³⁻¹⁰ Neznáme jeho rodiče ani rodokmen, nevíme, kdy se narodil, ani kdy zemřel. Abraham mu odevzdal desátky z kořisti a přijal od něho požehnání jako potvrzení slibů, kterých se mu od Boha dostalo. V Abrahamovi se před Malkisedekem sklonil a desátky mu odevzdal i praotec kněžského rodu Lévi, jehož potomci později podle ustanovení zákona konali kněžskou službu a vybírali desátek.

¹¹⁻¹³ Lévijská služba nebyla s to přivést Boží lid k dokonalosti. Proto bylo třeba jiné služby a jiného kněze - a to podle řádu Malkisedekova. Je zřejmé, že přenesením kněžství zaniká zákonitě oprávnění pro trvání lévijské služby.

¹⁴ Náš Pán, jak všichni víme, pochází z Judova pokolení, jehož členy Mojžíš nikdy nepověřil kněžskou službou a žádný člen jeho rodu ji také nikdy nekonal. ¹⁵ Je proto zřejmé,

že v něm povstává nový kněz podle řádu Malkisedekova, ¹⁶ který svou hodnost nedědí na základě lévijského zákona, ale ujímá se jí mocí své nesmrtelnosti. ¹⁷ To dosvědčuje žalmista, když říká:

„Ty jsi kněz na věky podle řádu Malkisedekova.“

¹⁸ Předchozí zákonné ustanovení o kněžské službě bylo zrušeno, protože se ukázalo jako slabé a neužitečné. ¹⁹ Vždyť samo o sobě nikoho nepřivedlo k dokonalosti. Vystřídala je lepší naděje, jejímž prostřednictvím se přibližujeme k Bohu. ²⁰ Toto přenesení kněžství se nestalo bez přísahy. Kněží bývali jmenováni bez přísahy, ale Ježíš byl ustanoven s přísahou, poněvadž mu bylo řečeno:

²¹ „Pán přísahal a nebude toho litovat:

Ty jsi kněz na věky podle řádu Malkisedekova.“

²² Proto se Ježíš stal ručitelem lepší smlouvy.

²³ Kněží bylo mnoho. Protože byli smrtelní, nastupoval jeden za druhým. Žádný nemohl konat úřad do nekonečna. ²⁴ Ježíš však nepotřebuje předávat úřad dalšímu, protože zůstává na věky. ²⁵ Proto přináší dokonalé spasení těm, kteří jeho prostřednictvím přicházejí k Bohu. Je stále připraven zasáhnout v jejich prospěch.

²⁶ Takového velekněze jsme potřebovali: svatého, nevinného, neposkvrněného, odděleného od hříšníků a vyššího než sama nebesa, ²⁷ který není povinen přinášet každý den obět napřed za své hříchy a pak za hříchy

lidu. Obětoval sama sebe. ²⁸ Zákon dosazoval za velekněze lidi podrobené slabosti, ale slovo přísahy vynesené po vydání zákona ustanovilo na věky veleknězem Syna dokonalého.

8

Kristus je Nejvyšší kněz nové smlouvy

¹⁻² Náš velekněz koná svou službu v nebeském chrámu, který postavil Pán a ne člověk jako pravé místo bohoslužby. Koná ji od chvíle, kdy zaujal vysoké postavení u Boha.

³⁻⁵ Každý velekněz je ustanoven k tomu, aby obětoval dary a oběti. I Ježíš měl tuto povinnost. Ale nebyl z kněží, kteří přinášejí dary podle zákona a jejichž služba je jen stínem nebeské bohoslužby. Víme přece, že Mojžíš zhotovil na Boží příkaz svatyni přesně podle vzoru, který mu byl zjeven.

⁶ Kristus je však prostředníkem lepší smlouvy, která je založena na dalekosáhlejších záslíbeních, protože mu byla svěřena vznešenější služba.

⁷ Kdyby stará smlouva neměla vady, nebyla by nahrazována novou. ⁸ Ale Bůh říká svému lidu: „Nastane den,

kdy uzavřu s Izraelci a Judejci novou smlouvu.

⁹ Bude se lišit od té, kterou jsem uzavřel s jejich otci v den, kdy jsem je vyvedl z Egypta.

Nedodrželi ji a já jsem o ně přestal dbát.

¹⁰ Toto je nová smlouva, kterou uzavřu s Izraelci,

praví Pán.

Napišu své zákony do jejich myslí,
takže budou vědět,
co po nich žádám,
aniž bych to musel říkat.

A ty zákony budou vepsány v jejich srdci a
oni budou toužit po tom,
aby je plnili.

A budu jejich Bůh a oni budou můj lid.

¹¹ A nebude třeba,
aby někdo říkal svému příteli,
sousedovi nebo bratrovi: Poznávej Pána,
poněvadž mne už všichni,
velcí i malí, budou znát.

¹² Odpustím jim jejich přestupky a na jejich
hříchy ani nevzpomenu.“

¹³ Tím Bůh ohlašuje nové sliby a novou sm-
louvu místo staré, která je už nevhodná a
pozbývá platnosti.

9

*Starozákonní bohoslužba je náznakem bu-
doucích věcí*

¹ Pravá smlouva měla svatostánek a pravidla bohoslužby. ² Svatostánek měl podobu stanu, který byl oponou rozdělen na dvě části. Přední části se říkalo svatyně. Byl tam sedmiramenný svícen a stůl, na který bylo každou sobotu kladeno dvanáct chlebů. ³ Za závěsem byla velesvatyně ⁴ Patřila k ní zlatá kadidelnice a zlatem kovaná truhla smlouvy, v ní byla zlatá nádoba s pokrmem, který Izraelci jedli na poušti,

Áronův prut, kterým Bůh rozhodl o tom, kdo má vykonávat službu ve svatyni, a desky se zněním Desatera. ⁵ Přikrývalo ji zlaté víko zvané slitovnice. Nad víkem držely stráž okřídlené bytosti nazvané cherubové.

⁶ Do svatyně denně vcházeli kněží pověření bohoslužbou. ⁷ Do velesvatyně směl vejít jenom jedenkrát za rok velekněz. Přinášel krev jako oběť za bezděčné přestupky svoje i lidu. ⁸ Touto bohoslužbou Duch svatý naznačoval, že ještě nebyla otevřena cesta, která by vedla přímo k Bohu.

Symbolický význam pozemské svatyně

⁹⁻¹¹ Všechno, co se ve svatyni dělo, bylo předobrazem budoucnosti. Dary a oběti nestačily uklidnit svědomí těch, kteří je přinášeli. Zachovávání předpisů o pokrmech, nápojích a všelijakém obmývání zajišťovalo vnější spravedlnost do chvíle, než přišel nový velekněz Ježíš Kristus. Ten vešel do větší a dokonalejší svatyně, kterou nepostavili lidé.

Kristus je dokonalá oběť za hřích

¹² Místo krve kozlů a býků obětoval jednou provždy svou vlastní krev. Tak nám vydobyl věčné vykoupění.

¹³ Krví kozlů a býků a ve vodě rozmíchaným popelem z jalovice skrápěl poskvrněné lidi a tak posvěcoval a očišťoval jejich těla. ¹⁴ Krev bezúhonného Krista, který se obětoval Bohu, očišťuje naše svědomí od neužitečných skutků ke službě živému Bohu. ¹⁵ Kristus zemřel a tak se stal prostředníkem nové smlouvy,

kteřá zajiřtřuje vykoupení ze všech přestupků spáchaných v době platnosti staré smlouvy uzavřené s Izraelem. Můžeme se tedy pevně chopit toho, co bylo slíbeno.

¹⁶⁻¹⁷ Ano, k závěti musí přistoupit smrt odkazujícího. Teprve potom je neměnná. Nelze ji vykonat, pokud je živ. ¹⁸ Proto bylo zapotřebí krve i při uzavírání první smlouvy. ¹⁹ Když Mojžíš přečetl shromážděnému lidu všechna přikázání zákona, smíchal krev býků a kozlů s vodou, vzal rudou vlnu a větvičku yzopu a pokropil tou vodou knihu i shromáždění a řekl: ²⁰ „Toto je krev smlouvy, kterou s vámi uzavřel Bůh.“ ²¹ Podobně postríkal krví svatostánek a všechno bohoslužebné náčiní. ²² Podle zákona je totiž téměř všechno očiřtřováno krví a bez prolití krve není odpuřtřění vin.

²³ Takovým způsobem se muselo očiřtřovat to, co nebeskou svatyni jen připomínalo. Nebeská svatyně však vyžaduje vzácnější oběť. ²⁴ Kristus vešel do pravé nebeské svatyně, aby nás v ní před Bohem zastupoval; nevstoupil do její pozemské napodobeniny vytvořené lidmi. ²⁵ Nepřinášel za nás svou oběť opakovaně, jako to každoročně dělával velekněz, který do svatyně vstupoval s krví cizí; ²⁶ vždyť by za ta tisíciletí musel často trpět. Ale přišel nyní, aby jednou provždy svou obětí odčinil hřích. ²⁷ Člověk umírá jen jednou, a pak bude postaven před soud. ²⁸ Proto se i Kristus jednou obětoval a vzal na sebe hřích y mnohých. Podruhé se ukáže bez oběti za hřích y, aby zachránil ty, kteří ho

očekávají.

10

Kristova dokonalá oběť jednou provždy

¹ Zákonné ustanovení o lévijské službě je jen stínem budoucího dobra. Oběti, které se každý rok opakují, nemohou nikoho z těch, kdo se jich účastní, přivést natrvalo k dokonalosti.

² Kdyby skutečně jednou provždy očišťovaly ty, kteří je přinášejí, přestali by je už dávno obětovat, protože by je přestalo tížit svědomí.

³ Každoroční oběti vlastně připomínají hříchy.

⁴ Není totiž možné, aby krev býků a kozlů odčinila hříchy. ⁵⁻⁶ Proto Kristus při vstupu na tento svět prohlásil:

„Nepřál sis, Bože,

oběť ani dar,

ale dal jsi mi tělo.“

⁷ A k tomu řekl:

„Hle, jdu, abych vykonal,

Bože, tvou vůli, jak je o mně psáno.“

⁸ Písmo napřed říká, že Bůh si nepřál a neoblíbil oběti a dary, které byly přinášeny podle zákona,

⁹ a potom dodává: „Hle, jdu, abych vykonal tvou vůli.“ Ruší prvé, aby ustanovil druhé. ¹⁰ Bůh si přeje, abychom byli očištěni a jemu navraceni obětí těla Ježíše Krista, která byla přinesena jednou provždycky.

¹¹ Kněží sloužili každodenně Bohu a přinášeli oběti, které nemohly odčinit hřích. ¹² Ježíš přinesl oběť za hříchy jednou, a pak natrvalo zaujal významné postavení u Boha.

¹³ Od té chvíle čeká, až mu budou podrobeni nepřátelé. ¹⁴ Jedinou obětí přivedl navzdýcky k dokonalosti ty, které odděluje od hříchu.

¹⁵ I Duch svatý nám vydává svědectví.

¹⁶ „Toto je smlouva, kterou uzavřu s nimi po oněch dnech:

Vložím své zákony do jejich srdcí a vepíšu je do jejich myslí

¹⁷ a na jejich hříchy a přestupky nevzpomenu.“

¹⁸ Takže kde je odpuštění hříchů, tam už není třeba oběti za hříchy.

Život z víry

¹⁹ Krev Ježíše Krista nám, bratři, umožňuje přistupovat bezprostředně k Bohu. ²⁰ On svou obětí otevřel novou a živou cestu. Stal se tak naším prostředníkem. ²¹⁻²² Přistupujeme tedy k němu obmyti, s opravdovým srdcem naplněným vírou, zbaveni špatného svědomí.

²³ Držme neochvějně vyznání naděje, protože Bůh plní svoje sliby. ²⁴ Podněcujme se navzájem k lásce a k dobrým skutkům. ²⁵ Neopouštějte svá shromáždění – jak si někteří navykli, ale vzájemně se potěšujte – tím horlivěji, čím jasněji vidíte, že se blíží den příchodu Pána Ježíše v slávě.

²⁶ Kdo z vás by znal pravdu, a přece by svévolně jednal proti ní, u toho pozbude obět za hříchy platnosti ²⁷ a zůstane mu jen bázlivé očekávání soudu a hrozného trestu, který má stihnout přestupníky. ²⁸ Kdo překročil zákon vydaný Mojžíšem, byl bez milosrdenství popraven, jestliže jeho hřích dosvědčili dva nebo tři svědci.

²⁹ Uvědomte si, oč horšího trestu zasluhuje ten, kdo pohrdá Božím Synem a znevažuje jeho krev smlouvy, kterou byl posvěcen, a uvádí v posměch Ducha milosti. ³⁰ Známe přece toho, který řekl: „Mně náleží pomsta, já odplatím.“

³¹ Jinde Pán upozorňuje, že bude soudit svůj lid. Je proto hrozné upadnout do rukou živého Boha.

³² Rozpomeňte se na dny, kdy jste uvěřili a vzápětí museli trpělivě a vytrvale zápasit s mnohým utrpením. ³³ Byli jste veřejně vystavováni urážkám a útisku, neboť jste podepírali ty, kteří byli uráženi a utiskováni. ³⁴ Trpěli jste spolu s vězni, a když jste byli olupováni o majetek, snášeli jste to radostně s vědomím, že máte v nebi lepší a trvalejší jmění. ³⁵ Nez bavujte se své radostné důvěry, která přinese velkou odměnu. ³⁶ Vyzbrojte se trpělivostí, abyste vykonali Boží vůli a dosáhli toho, co vám bylo slíbeno.

³⁷ „Ještě malou chvílku a ten,
který se blíží,

přijde a nebude otálet.

³⁸ Můj spravedlivý bude žít z víry.

Nemám zalíbení v tom,

kdo ode mne utíká.“

³⁹ Ale my přece nepatříme k těm, kdo odpadají a zahynou, nýbrž k těm, kdo věří a dosáhnou života.

11

Příklady věrných

¹ Víra je naprostá důvěra, že se stane to, v co doufáme, a ona způsobuje, že nepochybujeme o tom, co nevidíme. ² K takové víře předků se Bůh přiznal a podal o ní svědectví prostřednictvím proroků. ³ Vírou chápeme, že vesmír byl stvořen Božím slovem a nevznikl nějakým neznámým způsobem. ⁴ Ve víře obětoval Adamův syn Ábel lepší oběť než jeho bratr Kain a pro víru byl prohlášen za bezhříšného. Kain ho po oběti zabil, ale Ábel navzdory smrti mluví skrze svou víru dál.

⁵ Pro svou víru byl Henoch ušetřen smrti, protože Bůh si ho vzal k sobě. Předtím o něm bylo vydáno svědectví, že se líbil Bohu. ⁶ To je bez víry nemožné. Ten, kdo přistupuje k Bohu, musí věřit, že Bůh je a že odměňuje ty, kteří ho hledají.

⁷ Noe uvěřil Bohu, který mu předpověděl potopu, ačkoliv na ni v té době ještě nic neukazovalo. Poslušně začal stavět loď k záchraně své rodiny. Svou vírou vynesl soud nad světem a dosáhl dokonalosti, která je z víry.

⁸ Vírou Abraham uposlechl, když byl vyzván, aby se vypravil do země, která měla být dědičně svěřena do užívání jeho rodu. Uvěřil a uposlechl, ačkoliv nechápal, kam jde. ⁹ S důvěrou bydlél jako cizinec v zemi, která mu byla přislíbena. Žil se spoludědici zaslíbení – synem Izákem a vnukem Jákobem – ve stanech jako kočovník ¹⁰ a toužil po pevně založeném městě, jehož stavitelem a tvůrcem je sám Bůh.

¹¹ Také Abrahamova manželka Sára vírou přijala od Boha moc, aby se stala matkou, ačkoliv už překročila svůj čas. Pevně věřila tomu, kdo jí dal zaslíbení. ¹² Proto z jednoho muže – a to už starce – vzešlo „množství lidu jako hvězd na nebi a jako nespočetný písek na břehu moře.“

¹³ Ti všichni zemřeli ve víře, aniž se dočkali splnění všech zaslíbení. Víra je posilovala, byla jim útěchou a pomáhala jim k vyznání, že jsou na zemi jenom cizinci a poutníky. ¹⁴ A kdo říká něco takového, naznačuje, že hledá vlast. ¹⁵ Kdyby přitom měli na mysli vlast, kterou opustili, měli ještě dost času, aby se do ní vrátili. ¹⁶ Oni toužili po lepší – nebeské. Proto jim Bůh připravil město a nemusí se stydět, že ho vzývali jako svého Boha.

¹⁷⁻¹⁹ Bůh vznesl na Abrahama neuvěřitelný požadavek: Přál si, aby obětoval svého jednorozrozeného syna Izáka, se kterým bylo spojeno zaslíbení o rozmnožení rodu. Abraham se k tomu poslušně rozhodl v přesvědčení, že Bůh má moc vzkřísit i mrtvého. Proto mu Bůh Izáka vrátil jako obraz budoucího vzkříšení.

²⁰ Ve víře požehnal Izák svým synům Jákobovi a Ezauovi; on totiž věřil, že se uskuteční, co bylo zaslíbeno. Jákob měl pak dvanáct synů, z nichž nejznámější je Josef. Bratři se ho zbavili tím, že jej bez vědomí otce prodali do Egypta. Po počátečních nesnázích se tam nakonec stal místodržícím. V této vysoké funkci se dal bratřím poznat a v době hladu pozval svého otce k sobě do Egypta. ²¹ Než tam pak Jákob zemřel, ve víře požehnal dvěma Josefovým synům.

²² Když Josef umíral, ve víře připomněl svému lidu, že Bůh po staletích vyvede izraelské syny z Egypta, a vyslovil přání, aby ti, kdo se toho dočkají, přenesli jeho ostatky do Palestiny, Ta doba nastala, když se narodil Mojžíš. Jeho rodiče tehdy prožili těžké chvíle. Egyptský král totiž nařídil, aby izraelští chlapci byli hned po narození usmrceni. ²³ Ale Mojžíšovi rodiče si svého chlapce zamilovali a ve víře jej navzdory královskému rozkazu ukrývali; věřili, že je to Bohem vyvolené dítě.

²⁴ Když Mojžíš dospěl, zřekl se postavení králova vnuka. ²⁵ Rozhodl se raději trpět společně s Božím lidem, než prožívat svůj život v nevázaném veselí na královském dvoře. ²⁶ Byl si vědom, že Bůh odměňuje své věrné, a proto si vážil potupy pro Krista více než egyptského bohatství. ²⁷ Ve víře opustil Egypt a nebál se faraónova hněvu, neboť se pevně držel Toho, jenž je neviditelný, jako by ho viděl.

²⁸ Po dlouhém pastýřském životě se na Boží rozkaz vrátil do Egypta, aby odtud vyvedl svůj lid. Nebylo to snadné. Na zarputilý Egypt dopadala za trest rána za ranou. Došlo to tak daleko, že měli zemřít prvorození ve všech domech, jejichž veřeje nebyly potřeny krví berana na znamení, že je to příbytek člena vyvoleného národa. Tak Mojžíš ve víře v Boží slovo ustanovil velikonoční hod s obětováním beránků, aby Zhoubce nezahubil prvorozené Izraele.

²⁹ Na útěku před Egyptány Boží lid ve víře

překročil Rudé moře, jako by šel po souši. A když se o to pokusili Egyptští, utonuli. ³⁰ Po letech putování pouští, které bylo zaviněno neposlušností lidu, se Izraelci pustili pod vedením Jozue do dobývání Palestiny. Výsměšně před nimi stálo pevné Jericho. Ve víře je sedm dní obcházeli a pak jeho hradby padly. ³¹ Z obyvatel Jericha byla zachráněna jediné rodina prostitutky Rachab, která nezahynula s ostatními, protože ve víře přijala před bojem do ochrany izraelské vyzvědače.

³² Co k tomu mám ještě dodat? Nestačí mi čas na vyprávění o Gedeónovi, Barákovi, Samsonovi, Jiftáchovi, Davidovi, Samuelovi a prorocích, ³³ kteří ve víře dobývali království, uskutečňovali Boží spravedlnost, dosahovali toho, co jim bylo slíbeno, ³⁴ zavírali tlamy lvům, vzdorovali žáru ohně, unikali násilné smrti, v slabosti získávali novou sílu, nabývali převahu v boji a zaháněli nepřátelské armády. ³⁵ Někteří mrtví byli vzkříšeni a vrátili se ke svým rodinám. Jiní byli mučeni, odmítli záchranu a dali přednost něčemu lepšímu – totiž vzkříšení k věčnému životu. ³⁶⁻³⁸ Byli kamenováni, rozřezáváni pilou a stínáni. Další se podrobili zkoušce posměchu a bičování, dokonce i pout a žaláře. V ovčích a kozích kůžích o hladu, v úzkostech a zubožení byli štváni po pustinách a horách, skrývali se v jeskyních a dírách. Svět jich nebyl hoden. ³⁹ A ti všichni ačkoliv, osvědčili svou víru, nedočkali se splnění všech zaslíbení. ⁴⁰ Neměli totiž dospět k cíli bez nás, protože Bůh

si přeje, abychom vstoupili do věčného života společně.

12

Výzva k vytrvalosti

¹ To je ten velký zástup těch, kteří osvědčili svou víru. Odložme proto všechno, co nás tíží a zdržuje, i hřích, ve kterém můžeme snadno uvíznout, a vytrvale pospíchejme k cíli.

² Dívejme se přitom na Ježíše, který je zdrojem i obsahem naší víry, který se nebál hanby, opustil nebeskou radost, byl popraven a ujal se s Bohem vlády. ³ Uvažte, s jakým odporem ze strany hříšníků se setkal a jak trpělivě jej nesl. Neochabujte tedy a neklesejte na mysli. ⁴ Zatím jste v zápase proti hříchu neprolili svou krev.

⁵ Což jste zapomněli na slova, jimiž vás Bůh povzbuzuje jako své syny?

„Neber, můj synu, na lehkou váhu, když tě Pán kárá.

Neklesej na mysli, když tě napomíná.

⁶ Koho Pán miluje, toho kárá.

A trestá každého, koho přijímá za syna.“

⁷ Podvolujte se jeho výchově; Bůh s vámi jedná jako se svými syny. Byl by to vůbec syn, kdyby ho otec nevychoval? ⁸ Jste-li bez takové výchovy, jaké se dostává všem synům, pak nejste synové, ale cizí děti. ⁹ Naši tělesní otcové nás trestali, a přece jsme je měli v úctě; nemáme tedy být mnohem více poddáni tomu Otci, který dává Ducha a život?

¹⁰ A to nás naši tělesní otcové vychovávali podle svého uvážení a jen pro krátký čas, kdežto nebeský Otec nás vychovává k vyššímu cíli, k podílu na své svatosti. ¹¹ Přísná výchova nám nikdy nebývá po chuti a vyvolává v nás odpor. Později však přináší ovoce pokoje a dokonalost těm, kdo jí prošli.

¹² Posilněte proto své zemdlené ruce a podlomená kolena ¹³ a vykročte jistým krokem, aby to, co kulhá, nezchromlo docela, ale naopak se uzdravilo.

Varování před odmítáním Božího hlasu

¹⁴ Snažte se žít se všemi v míru a zasvěcujte se Pánu – jinak nevejdete v jeho slávu. ¹⁵ Nevymykejte se svým otálením působení Boží milosti, aby se mezi vámi nezakořenila nějaká hořkost, která by se pro ostatní stala zdrojem nákazy a nesnáží. ¹⁶⁻¹⁷ Ať nikdo není nevěrný nebo lehkomyšlný jako Ezau, který se vzdal práv prvorozeného za trochu jídla. Pak by byl rád dosáhl zvratu, ale na věci se už ani slzami nedalo nic změnit. ¹⁸ Izraelci přistoupili k hmatatelné hoře Sínaji, obklopené plameny, mračny, temnotou a vichřicí, ¹⁹ kde se za zvukem polnice ozýval Boží hlas. ²⁰ Bůh požadoval usmrcení i každého zvířete, které by se přiblížilo k hoře. ²¹ Účinek tohoto projevu byl tak mocný, že sami Izraelci prosili o ukončení Boží řeči. Dokonce Mojžíš prohlásil: „Třesu se hrůzou a děsem.“

²² Vy jste však přistoupili k duchovní hoře – Sijónu, k městu živého Boha, k nebeskému Jeruzalému, k nesčetoným zástupům andělů, ²³ k

církvi těch, kteří jsou zapsáni v nebi, k Bohu – Soudci všech a všeho, k zesnulým věřícím, kteří již dosáhli cíle dokonalosti, ²⁴ k Ježíši – prostředníku nové smlouvy a k jeho krvi, která naši vinu smazává, místo aby volala o pomstu jako krev Ábelova.

²⁵ Hledte, ať neodmítáte toho, kdo mluví. Jestliže Izraelci neunikli trestu, když vypověděli poslušnost pozemskému poslu Mojžíšovi, jakému nebezpečí bychom se vystavovali my, kdybychom se odvraceli od posla nebeského.

²⁶ Jeho hlas kdysi otrásl zemí a nyní ohlašuje: „Ještě jednou zatřesu nejen zemí, ale i nebem.“

²⁷ Výrazem „ještě jednou“, dává najevo, že prověří všechno, co nemá pevné základy, takže zůstane jen to, co je neochvějné.

²⁸ Obdrželi jsme nezničitelné království. Projevujme proto vděčnost tím, že budeme Bohu sloužit tak, jak se mu to líbí: s bázní a uctivostí.

²⁹ Neboť náš Bůh je „oheň stravující“.

13

Náboženství v běžném životě

¹⁻² Jste bratři. Nepřestávejte se mít rádi. Nezapomínejte na pohostinnost. Byli už takoví, kteří, aniž si toho byli vědomi, přijali za hosty anděly. ³ Pamatujte na vězně, jako byste byli spolu s nimi uvězněni, a na trýzněné jako ti, které to může postihnout také. ⁴ Manželství mějte všichni v úctě. Manželé, buďte si věrni. Cizoložné a nestoudné bude soudit Bůh. ⁵ Ať se

vás nezmocní láska k penězům. Spokojte se s tím, co máte. Neboť Bůh řekl:

„Nezřeknu se tě,
ani tě neopustím.“

⁶ Proto smíte směle prohlásit:

„Pán je můj pomocník.

Nebojím se ničeho,

co by mi mohl udělat člověk.“

⁷ Nezapomínejte na své vůdce, kteří vám vyřizovali Boží poselství. Sledujte cíl jejich života a důvěřujte Bohu jako oni.

⁸ Ježíš Kristus je týž včera, dnes i na věky.

⁹ Nenechte se proto strhávat různými cizími naukami. Svou duchovní sílu čerpáme pouze jako dar od Boha. Nezáskáme ji tím, že budeme dodržovat určité předpisy o požívání potravy. Pouhým dodržováním takových předpisů nikdo nic nezíská.

¹⁰ Máme nový způsob služby Bohu, na kterém nemají podíl ti, kteří lpí na původních izraelských obřadech. Ve staré obětní praxi je

však i pro nás něco poučného. ¹¹ Těla zvířat obětovaných za hřích, jejichž krev vnášel velekněz do svatyně, byla spalována za městem.

¹² To je předobraz Ježíše, který trpěl za branami Jeruzaléma. ¹³ Vykročme tedy za ním, opustíme

náš starý způsob života a nebojme se pro něho snášet potupu. Vezměme na sebe jeho potupu.

¹⁴ Vždyť zde na zemi přece nemáme trvalý domov, ale naším cílem je město, které jistě přijde.

Závěrečná výzva k dobročinnosti a modlitbám

¹⁵ Přinášejme tedy skrze Ježíše stále obět chvály Bohu; naše rty nechť vyznávají jeho jméno. ¹⁶ Nezapomínejme na dobročinnost a štědrost, protože takové oběti se Bohu velice líbí. ¹⁷ Důvěřujte těm, kteří vás vedou, a podřizujte se jim. Oni nad vámi bdí a budou voláni k odpovědnosti. Dbejte, ať mohou podat zprávu s radostí a ne s lítostí, aby vám to nebylo ke škodě. ¹⁸ Modlete se za nás. Jsme přesvědčeni o svém čistém svědomí, neboť se chceme ve všem správně zachovat. ¹⁹ Snažně prosím: Modlete se, abych se zase mohl mezi vás brzy vrátit.

²⁰ Bůh je dárce pokoje. Vzkřísil našeho Pána Ježíše z mrtvých. Učinil jej pro jeho obět naším nejvyšším pastýřem. ²¹ Ať vás Bůh uschopní ke konání všeho dobrého, abyste plnili jeho vůli. Kristovou mocí ať ve vás tvoří všechno, co se mu líbí. Jemu buď navždycky sláva. Amen.

Osobní pozdrav pisatele

²² Prosím vás, bratři, přijměte tato napomenutí. ²³ Sděluji vám, že byl náš bratr Timoteus propuštěn z vězení. Přijde-li brzo, navštívím vás s ním. ²⁴ Pozdravte všechny, kteří vás vedou, a všechny, kteří jsou Bohu oddáni. Pozdravují vás všichni italští bratři.

²⁵ Milost s vámi se všemi.

Biblica® Open Slovo na cestu
Czech: Biblica® Open Slovo na cestu (New
Testament)

copyright © 1988, 2000, 2012 Biblica, Inc.

Language: čeština (Czech)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Slovo na cestu™

Biblica® Open Czech Living New Testament™

Copyright © 1988, 2000, 2012 by Biblica, Inc.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/ or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Open Slovo na cestu™

Biblica® Open Czech Living New Testament™

Copyright © 1988, 2000, 2012 by Biblica, Inc.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 9 Apr 2023

e08837ce-c353-52fb-bc01-a0e3b12ace4c